

2023

Ministerstwo Rodziny
i Polityki Społecznej

1. Pojęcie biznesplanu.....	3
2. Istotne elementy biznesplanu	4
a. Charakterystyka przedsiębiorstwa	4
b. Przedmiot działalności	6
c. Realizacja i koszty	7
3. Jak uzyskać dotacje na swoje działania	8
d. Parę zdań na temat dotacji tj. definicja oraz kto może ją otrzymać.....	8
4. Kto ogłasza dotacje?	9
5. Kto może się starać o dotacje i jakie przybiera ona formy?	10
6. Dotacje a podatek.....	12
7. Od kiedy można zacząć realizować projekt?	13
8. Środki na realizację projektu – kiedy je otrzymasz?	13
9. Niewłaściwe wykorzystanie dotacji	14
10. Naruszenie dyscypliny finansów publicznych	15
11. Inne źródła finansowania organizacji pozarządowych.....	16
e. 1,5% podatku	16
f. Darowizny	17
g. Sprzedaż w ramach działalności odpłatnej lub gospodarczej.....	19
h. składki członkowskie	19
i. Spadki	20
j. Sponsoring.....	21
k. Organizacja loterii fantowej	21

1. Pojęcie biznesplanu

Kierując się samą nazwą, biznesplan to po prostu plan na biznes, który najczęściej spisywany jest w formie dokumentu. Zawiera on przyszłościowa koncepcja rozwoju firmy. W/w plan zazwyczaj, choć powinien zawsze, odnosi się do krótko i długoterminowych celów danego przedsięwzięcia i zawierać ich szczegółowy opis - może to być na przykład opis produktów lub usług, które mają być przedmiotem danej działalności. Biznesplan to narzędzie umożliwiające ocenę opłacalności przedsięwzięcia. Sporządzany jest na potrzeby wewnętrzne organizacji jak również na potrzeby zewnętrzne – dla przyszłych grantodawców, banków a także inwestorów. Biznesplan powinien zawierać także analizę możliwości rynkowych oraz środków umożliwiających osiągnięcie założonych celów w konkretnym otoczeniu rynkowym.

Aby utworzyć dobry biznesplan należy zawrzeć w nim odpowiedź na poniższe cztery pytania:

- Kto zamierza otworzyć własne przedsiębiorstwo?
- Co jest przedmiotem planowanego przedsięwzięcia?
- Jak będzie przebiegać jego realizacja?
- Ile to będzie kosztować?

Większość przedsiębiorców tworzy biznesplan zazwyczaj w fazie planowania rozpoczęcia działalności gospodarczej lub też kiedy zamierza poszerzyć profil swojej działalności.

Organizacje pozarządowe, tj. NGO, które planują rozpocząć działalność odpłatną lub gospodarczą, powinny w sposób możliwie jak najbardziej dokładny i precyzyjny określić wszystkie za i przeciw wprowadzanego produktu/usługi. Instrumentem niezbędnym i idealnie sprawdzającym się w tego rodzaju sytuacjach i tego rodzaju działaniach jest właśnie biznesplan.

Ministerstwo Rodziny
i Polityki Społecznej

2. Istotne elementy biznesplanu

Biznesplan

Etapy opracowania biznesplanu

a. Charakterystyka przedsiębiorstwa

Pierwszym istotnym elementem jest określenie, kto zamierza świadczyć dane usługi lub sprzedawać dany produkt, mówimy tutaj o charakterystyce danego przedsiębiorstwa. Charakterystyka przedsiębiorstwa, czy też organizacji, która postanawia podjąć działalność zarobkową bądź gospodarczą, powinna zawierać podstawowe informacje o firmie. Owe podstawowe informacje będą się różnić w zależności od tego, czy dotyczą opisu nowej, dopiero co powstającej firmy, czy też takiej, która od pewnego czasu działa już na rynku.

Ministerstwo Rodziny
i Polityki Społecznej

Niezależnie od tego jednak, charakterystyka przedsiębiorstwa, czy też organizacji powinna być stosunkowo krótka. Należy przedstawić w niej głównie:

- swój życiorys zawodowy (wykształcenie, doświadczenie zawodowe i inne kwalifikacje), co dana organizacja tworzyła już, jakie ma osiągnięcia, jakie cele sobie przyjmuje,
- pełną nazwę przedsiębiorstwa, czy też organizacji, która podejmie działalność,
- lokalizację i obszar działania, na jakim będzie rozprowadzany towar czy też świadczona usługa, tzw. rynek zbytu,
- numer telefonu oraz adres do korespondencji, pod jakim można nawiązać współpracę oraz uzyskać kontakt z daną firmą,
- rodzaj działalności (np. handel, produkcja, usługi), ze szczegółowym jego opisem,
- przedmiot i zakres tej działalności,
- formę organizacyjno-prawną, która będzie przyświecała danej organizacji,
- misji, jaką ma pełnić przedsiębiorstwo,
- celu przedsiębiorstwa,
- wizji firmy w przyszłości,
- motywów założenia przedsiębiorstwa i wyboru takiej, a nie innej branży.

W przypadku, gdy otwiera się nową firmę należy skupić się na tym co już udało się osiągnąć, tzn jakie pozwolenia udało się otrzymać itp. W momencie, kiedy jest to firma, która już działa na rynku czy też organizacja, która rozpoczyna działalność, powinna ona przedstawić wszelkie osiągnięcia oraz działania, które podejmowała już wcześniej.

b. Przedmiot działalności

Bardzo istotną częścią każdego biznesplanu jest określenie produktu jaki chcielibyśmy wprowadzić na rynek, do czego służy idealne i niezbędne narzędzie w pracy każdego zespołu jest tzw. burza mózgów. Burza Mózgów jest to forma dyskusji, która w swoim pierwszym etapie, zachęca do zgłaszania pomysłów i poglądów, a każdy pomysł jest dobry, niezależnie jaki on jest. W drugim etapie przyglądamy się tym propozycjom z dystansu, analizujemy ich zasadność, sprawdzamy możliwość realizacji. Następnie należy przeanalizować, czy dany pomysł jest zgodny ze statutem firmy czy też organizacji. Istotny element, to określenie celu działania tzn.:

- tego co chcemy osiągnąć,
- co określa realizację celu,
- jaki rezultat jest oczekiwany
- uściślić okres realizacji zadania

Podczas tworzenia opisu produktu bądź usługi konieczne jest zawarcie w nim wielu istotnych informacji, bez których opis nie będzie zdawał roli. Są to m.in.:

- rodzaju oferowanego produktu/usługi, czego on dotyczy, jakiej sfery itp.
- jego nazwy, czyli w jaki sposób będzie promowany dany produkt czy też usługa,
- rozmiaru, koloru, wysokości, wagi, funkcji, bądź też zasad działania,
- ceny produktu/usługi,
- kosztów jego wytworzenia,

- jego głównych cech i zalet.

c. Realizacja i koszty

Niewątpliwie istotnymi elementami biznesplanu jest jego realizacja oraz plany finansowy, który wskazuje koszty jakie należy ponieść i na co należy się przygotować. Jednym z elementów realizacji jest sfera zarządzania firmą. Zarówno kadra zarządzająca, jak i pracownicy to bardzo istotny element działania przedsiębiorstwa, który będzie decydował o powodzeniu każdego projektu. To kto będzie nad nim pracował i kto będzie wdrażał istotne jego założenia wpłynie na zysk jak i powodzenie całego przedsięwzięcia.

Kolejny istotny fragment biznesplanu dotyczy rynku i konkurencji. Ma on za zadanie przedstawić otoczenie w jakim przyjdzie działać danej firmie czy też organizacji. Ta część jest odpowiedzialna, za charakterystykę rynku, na którym dane przedsiębiorstwo, czy też organizacja będzie funkcjonowała. Powinna więc zawierać ona wszystkie najistotniejsze aspekty analizy rynku, przedstawione w taki sposób, aby zarówno przedsiębiorca, jak i odbiorca biznesplanu mieli pełen obraz otoczenia firmy, a nie tylko dla samego podmiotu.

Równie znaczącym elementem jest plan finansowy. Plan finansowy jest jedną z najważniejszych części biznesplanu, gdyż jak twierdzą sami inwestorzy, to właśnie na nim skupiają swoją największą uwagę, gdyż niewątpliwie dla każdego jest stwierdzenie, że bez niego całe podjęcie jakiejkolwiek działalności jest bezsensowne. Należy w nim zawrzeć przychody i koszty, związane z prowadzeniem własnej działalności gospodarczej oraz określić jej sytuację finansową z zaznaczeniem planów dotyczących kształtowania się firmy w czasie, ponieważ jak wiadomo każda firma czy też działalność jest nastawiona na zyski, a nie tylko na same wkłady. Plan finansowy szerzej pokaże, czy nakłady wyłożone na daną działalność się zwrócą i wstępnie zasygnalizuje, czy taki biznes po prostu będzie się opłacał i czy warto w niego inwestować.

3. Jak uzyskać dotacje na swoje działania

DOTACJE!

d. Parę zdań na temat dotacji tj. definicja oraz kto może ją otrzymać

Organizacje pozarządowe w dużej mierze bazują na wszelkiego rodzaju dotacjach. Dotacje są to pieniądze, które stowarzyszenie lub fundacja może otrzymać na wykonanie konkretnego projektu, tj. na konkretny cel. Dotacje można podzielić na różne rodzaje: te, które pochodzą z środków publicznych np. administracji rządowej bądź samorządowej; te, które są czerpane z funduszy europejskich oraz te ze środków prywatnych. W przypadku drugich z nich są one przyznawane np. przez Komisję Europejską poprzez inne instytucje. Granty można również otrzymywać od fundacji krajowej lub zagranicznej. Jest jednak warunkiem, aby działania mieściły się w celach statutowych danej organizacji. Dotacje ze środków publicznych są regulowane w prawie: przede wszystkim w ustawie o finansach publicznych i w ustawie o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie. W przypadku samorządów wprowadzono również rozporządzenie narzucające im stosowanie jednego wzoru umowy oraz formularza oferty i sprawozdania.

Ministerstwo Rodziny
i Polityki Społecznej

W ustawie o finansach publicznych opisane są trzy rodzaje dotacji:

- celowe (art. 127)
- podmiotowe (art. 131)
- przedmiotowe (art. 130)

Pieniądze mogą być przekazywane na realizację zadań publicznych w dwóch formach:

- powierzenia (czyli całkowitego sfinansowania) realizacji zadania publicznego poprzez przekazanie środków na sfinansowanie całkowitych kosztów jego realizacji. Wybór projektu zadania odbywa się za pomocą otwartego konkursu ofert.
- wspierania (czyli częściowe dofinansowanie) realizacji zadania publicznego poprzez przekazanie środków na częściowe dofinansowanie jego realizacji, przy założeniu, że projektodawca wnosi finansowy wkład własny. Wybór projektu zadania odbywa się za pomocą otwartego konkursu ofert.

Katalog podmiotów, które są uprawnione do otrzymywania dotacji to organizacje pozarządowe oraz inne podmioty, które zostały wymienione w art. 3 ust. 3 *Ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie* pod warunkiem złożenia oferty w w/w otwartym konkursie.

4. Kto ogłasza dotacje?

Dotacje są udzielane przez różne podmioty – zarówno organizacje jak i inne instytucje. Warunki jakie muszą spełnić, aby istniała taka możliwość to m.in. zapis w statucie, bądź innym akcie wewnętrznym, który będzie zawierał zapis umożliwiający prowadzenie takiej działalności.

Donatorem mogą być:

**Ministerstwo Rodziny
i Polityki Społecznej**

- administracja rządowa i samorządowa (urzędy miast, urzędy marszałkowskie itp.)- poprzez zlecenie realizacji zadań publicznych ze środków publicznych;
- inne organizacje pozarządowe krajowe lub zagraniczne;
- Unia Europejska (poprzez różne instytucje wdrażające);
- podmioty niepubliczne (firmy, instytucje itp.).

5. Kto może się starać o dotacje i jakie przybiera ona formy?

Skoro wyżej wskazane osoby mogą „dawać”, kto może korzystać z tych datków? O dotacje mogą starać zarówno stowarzyszenia jak i fundacje, które spełniają warunki określone przez donatora. Co do stowarzyszeń, bardzo istotna jest data 20 maja 2016 r. , ponieważ to właśnie wtedy wprowadzono do ustawy Prawo o stowarzyszeniach możliwość pobierania dotacji przez stowarzyszenia zwykłe, co jest nowością, bo do tego momentu było to niemożliwe.

O dofinansowanie mogą się starać m.in.:

- organizacje pozarządowe tj. głównie fundacje i stowarzyszenia;
- organizacje założone przez związki wyznaniowe i Kościoły;

Bardzo częstym warunkiem istotnym, co do starania się o dotacje jest posiadanie osobowości prawnej, zarejestrowanie na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej; działalność powinna mieć charakter non-profit oraz cały wygenerowany przez siebie zysk przeznaczać na cele statutowe. W ogłoszeniu o dotacji są określone warunki formalne, które trzeba spełnić, a także bardziej szczegółowe informacje o tym jakie cele powinna realizować organizacja ubiegająca się o dotację, jakie działania będą dofinansowane (a jakie nie), jakie wydatki można pokryć z dotacji itp. Zgodnie z ustawą o działalności pożytku

**Ministerstwo Rodziny
i Polityki Społecznej**

publicznego i o wolontariacie dotacje na realizację zadań publicznych mogą być przyznane organizacjom pozarządowym za pomocą:

- otwartych konkursów ofert - to najczęściej stosowany tryb dystrybucji dotacji celowych na realizację zadań publicznych.
- konkursów ogłaszanych na podstawie oferty złożonej z inicjatywy własnej organizacji;
- procedura „małych grantów” - opisana jest w art. 19 a Ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, jest to tryb uproszczony wobec otwartego konkursu ofert.
- Regranting - przekazanie dotacji otrzymanej przez organizację pozarządową lub podmioty wymienione w art. 3 ust. 3 (za wiedzą i zgodą organu, który tej dotacji udzielił) innym organizacjom pozarządowym lub podmiotom wymienionym w art. 3 ust. 3.

Tworząc nasz projekt i wypełniając wniosek o dotację na realizację tego projektu (lub jego części) musimy trzymać się tych zasad. Ciekawostką jest, że o niektóre dotacje można starać się wspólnie z innymi organizacjami pozarządowymi (z Polski lub spoza kraju) lub instytucjami, podmiotami z innych sektorów (np. władzami gminy, szkołami, przedsiębiorcami). Może to stanowić swoistą gwarancję skuteczności oddziaływania projektu, stabilność finansową, możliwość kontynuowania projektu także po wyczerpaniu dotacji. Udział partnerów jest możliwy tylko wtedy, gdy donator tego wyraźnie nie zakazuje. Czasem jest on konieczny, wymagany, szczególnie przy bardzo dużych dotacjach unijnych.

6. Dotacje a podatek

Dotacja jako źródło finansowania organizacji pozarządowej, jest składnikiem majątku owej organizacji, co jednocześnie stanowi jej przychód. Każda organizacja – stowarzyszenie czy fundacja, podlega obowiązowi płacenia

podatku dochodowego od rzeczy otrzymanych czy też zdobytych. Owe przychody mogą być niekiedy z tego podatku zwolnione. Kiedy? Wtedy kiedy mieszczą w zwolnieniu podatkowym, określonym w ustawie o podatku dochodowym od osób prawnych, czyli jeśli są wydawane na cele, które są zwolnione (np. działalność naukowa, oświatowa, kulturalna, itp.). Doskonałym przykładem dotacji, które są zwolnione z podatku jest taka, która jest otrzymywana z budżetu państwa lub budżetu jednostki samorządu terytorialnego, o czym stanowi art. 17 ust. 1 pkt 47 ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych.

Jednak istotne jest tutaj zwrócenie uwagi na możliwość odzyskania VAT-u, pod warunkiem, że dotacja pochodzi z bezzwrotnej pomocy udzielonej przez rząd obcych państw lub organizacje o zasięgu międzynarodowym. Organizacja, która nabywa jakiegokolwiek dobra, przeznaczając na to pieniądze zdobyte w ramach dotacji od w/w organizacji, mogą po spełnieniu oczywistych warunków, żądać zwrotu podatku VAT, który jest naliczany w przypadku zakupu z obniżoną do wysokości 0% stawką podatku VAT. Jest to rozwiązanie, o którym wiele organizacji nie wie, a mogłoby skorzystać na tym wiele.

Ministerstwo Rodziny
i Polityki Społecznej

7. Od kiedy można zacząć realizować projekt?

Odpowiedź na to pytanie jest teoretycznie jednoznaczna. Projekt, na który została nam przyznana dotacja, powinniśmy realizować w terminie, który został określony przez donatora w umowie z nim spisanej. Z uwagi na powyższe pierwszy krok, to podpisanie umowy, a następny dopiero do realizacja projektu. Jednak nie można liczyć na to, że otrzyma się pieniądze przeznaczone na dotacje od ręki. Istnieje takie prawdopodobieństwo, że niektórzy sponsorzy wypłacają pieniądze wcześniej, tzn. praktykują możliwość pokrywania kosztów wstecz, ale raczej nie jest to popularne zachowanie i nie należy się nastawiać na to, że sponsor na takie rozwiązanie przystanie. Zazwyczaj takie założenia określa regulamin konkursu lub umowa podpisana wcześniej ze sponsorem.

Co do terminu realizacji projektu, pisząc projekt powinniśmy mieć na uwadze przede wszystkim istotne elementy tj. ramy czasowe, które powinny być realne do zrealizowania, a nie tylko atrakcyjne dla sponsora. Fakt, iż dostaniemy dotację, a nie będziemy w stanie zrealizować projektu nie będzie niczym dla nas znaczącym.

8. Środki na realizację projektu – kiedy je otrzymasz?

To w jaki sposób środki zostaną przekazane na konto podmiotu realizującego projekt zależy od ściśle określonych w umowie zawartej ze sponsorem, ponieważ najczęściej zostaje ona przekazana na konto zgodnie z trybem i terminami określonymi w umowie zawartej pomiędzy organizacją a sponsorem. Zwykle, na początku realizacji projektu można otrzymać tylko część dotacji, jest to część większa najczęściej opiewająca na wysokość ok 70%, a resztę po zakończeniu realizacji projektu i jego rozliczeniu. Zdarza się też, że w niektórych wnioskach trzeba zakładać pieniądze na początku ich realizacji, a dopiero po zakończeniu kolejnych etapów, koszty są pokrywane przez sponsora, co wymaga od organizacji składającej projekt, posiadania

**Ministerstwo Rodziny
i Polityki Społecznej**

pewnych środków na ewentualną jej realizację bez początkowej pomocy sponsora. Niestety jest to rozwiązanie, które niekiedy wyklucza dużą ilość podmiotów z wali o dotacje, ponieważ nie są oni w stanie spełnić kryterium częściowego samodzielnego pokrycia początkowych kosztów realizacji projektu.

9. Niewłaściwe wykorzystanie dotacji

Zgodnie z art. 169 paragrafem 1 ustawy o finansach publicznych dotacje udzielone z budżetu państwa:

- wykorzystane niezgodnie z przeznaczeniem,
- pobrane nienależnie lub w nadmiernej wysokości

podlegają zwrotowi do budżetu państwa wraz z odsetkami w wysokości określonej jak dla zaległości podatkowych, w ciągu 15 dni od dnia stwierdzenia okoliczności, wskazanych wyżej. Czym są zatem dotacje pobrane nienależnie oraz w nadmiernej wysokości? Stanowi o tym paragraf 2 i 3 w/w artykułu. Dotacjami pobranymi w nadmiernej wysokości są dotacje otrzymane z budżetu państwa w wysokości wyższej niż określona w odrębnych przepisach, umowie lub wyższej niż niezbędna na dofinansowanie lub finansowanie dotowanego zadania, a dotacjami nienależnymi są dotacje udzielone bez podstawy prawnej. Zwrotowi do budżetu państwa podlega ta część dotacji, która została wykorzystana niezgodnie z przeznaczeniem, nienależnie udzielona lub pobrana w nadmiernej wysokości. Dużo wcześniej można było się spotkać jeszcze z nałożeniem 3-letniej kary zakazującej możliwości starania się o dotacje, jednak od kilku lat została ona wycofana jedną z nowelizacji.

10. Naruszenie dyscypliny finansów publicznych

Środki publiczne przekazane organizacji w formie dotacji ciągle pozostają środkami publicznymi i dlatego również organizacje i inne podmioty wymienione w art. 3 ust. 3 obowiązuje Ustawa o odpowiedzialności za naruszenie dyscypliny finansów publicznych z dnia 17 grudnia 2004 r. W myśl art. 4 ustawy odpowiedzialności podlegają osoby wykonujące w imieniu podmiotu niezaliczanego do sektora finansów publicznych, któremu przekazano do wykorzystania lub dysponowania środki publiczne, czynności związane z wykorzystaniem tych środków lub dysponowaniem tymi środkami czyli osoby, które odpowiadają za zarządzanie organizacją.

Zgodnie z art. 9 ustawy o naruszaniu dyscypliny finansów publicznych, naruszeniem dyscypliny finansów publicznych, w przypadku dotacji, jest:

- wydatkowanie dotacji niezgodnie z przeznaczeniem określonym przez udzielającego dotację;
- nierozliczenie w terminie otrzymanej dotacji;
- niedokonanie w terminie zwrotu dotacji w należnej wysokości.

11. Inne źródła finansowania organizacji pozarządowych

e. 1,5% podatku

Jedną z najpopularniejszych sposobów finansowania organizacji pozarządowych po dotacjach, jest 1,5% podatku, ponieważ w początkowym okresie roku każdy obywatel spotyka się z nawałem informacji odnośnie tego sposobu przekazywania środków OPP. 1,5% to nic innego jak możliwość przekazania przez osoby fizyczne 1,5% podatku dla organizacji pozarządowych. Nie należy mylić tego ani z darowizną, ani z ulgą. Pieniądze przekazane na OPP nie są darowizną, ponieważ żaden obywatel nie wykląda nic od siebie, tylko z tego co i tak musiałby oddać. Pieniądze, które są przekazywane na organizacje pożytku publicznego są bowiem z prawnopodatkowego punktu widzenia pieniędzmi należnymi państwu, które i tak podatnik musi przekazać na oddanie. Gdy obywatel przekazuje 1,5% podatku dochodowego, nie dysponujemy zatem własnymi pieniędzmi, a tylko korzystamy z udogodnienia, które oferuje nam państwo, które pozwala podatnikom samodzielnie zdecydować, gdzie trafią państwowe pieniądze. Sens 1% podatku, polega na tym, że podatnik sam może zdecydować i rozdysonować 1% swojego podatku. Przekazuje go on na rzecz wybranej

Ministerstwo Rodziny
i Polityki Społecznej

organizacji pożytku publicznego, która pomaga osobom potrzebującym. W razie odstąpienia od tego uprawnienia, podatek trafi do Skarbu Państwa.

Przekazanie 1,5% podatku organizacjom pożytku publicznego można uznać, za pewien przejaw demokracji bezpośredniej, ponieważ dzięki niemu każdy polski podatnik może samodzielnie zdecydować, do kogo trafi część podatku dochodowego, który powinien zapłacić państwu. Dzięki temu, poprzez korzystanie z tej a nie innej możliwości, każdy wspomaga na swój sposób ministra finansów w dystrybucji środków publicznych. Jeśli obywatel nie zdecyduje się na przekazanie 1% organizacji pożytku publicznego, podatek za dany rok trafi w ręce władz, które zdecydują o jego przeznaczeniu, a będzie to rząd i sejm.

f. Darowizny

Darowizny są jednym ze źródeł majątku organizacji pozarządowych (np. stowarzyszeń i fundacji). Mogą być one przyznawane w różnej formie. Według kodeksu cywilnego, a dokładnie art. 888 darowizna to „forma umowy, w której darczyńca zobowiązuje się do bezpłatnego świadczenia na rzecz obdarowanego, kosztem swego majątku”. Należy podkreślić, że o darowiznie mówimy wtedy, kiedy dzielimy się swoją własnością, czyli przekazujemy pieniądze z własnej kieszeni lub sprzęty, które do nas należą z uwagi na to, że darowizna to pieniądze lub rzeczy, które należą do nas i które przekazujemy komuś innemu, nie chcąc nic w zamian. Gdy chodzi o darowiznę należy pamiętać, że możemy ją przekazać organizacji działającej na rzecz określonych w ustawie celów społecznych. Darowizna przekazywana jest w roku podatkowym, z którego się rozliczamy, a wtedy o kwotę darowizny pomniejszana jest podstawa do opodatkowania. Ponadto zmniejsza się również obowiązek sprawozdania otrzymanych darowizn, jeśli były podstawą do odliczenia podatkowego u darczyńcy. Co do zakresu podmiotowego, darczyńcą może być zarówno osoba fizyczna jak i osoba prawna.

Dary rzeczowe

Ministerstwo Rodziny
i Polityki Społecznej

Dary rzeczowe jest to szczególna forma darowizny. Są to wszystkie rzeczy, które organizacja może otrzymać w „prezencie” od darczyńcy, nie musi płacić za otrzymane dobro. Darami rzeczowymi nie są usługi wykonane dla organizacji ani przekazane jej środki pieniężne.

Darami rzeczowymi może też być darowizna żywności, czyli nieodpłatne przekazanie artykułów spożywczych (przetworzonych lub świeżych). Darczyńcą żywności może być każdy podmiot:

- producent żywności, dystrybutor żywności, rolnik lub
- inny człowiek o dobrym sercu,
- inny podmiot prawny będący w posiadaniu darowizny (np. firma z innej branży niż spożywcza przekazująca żywność z powodu zbyt dużych zakupów lub firma transportowa, której załadowane artykuły nie zostały odebrane przez sklep)
- osoba fizyczna (indywidualna) przekazująca dary bezpośrednio lub np. w czasie „koleżeńskiej” zbiórki żywności, czyli wtedy, gdy nie jest ogłaszana publicznie, ale w zamkniętej grupie osób, np. w szkole, wśród pracowników firmy.

Zbiórki publiczne

Za zbiórki publiczne uważa się zbiórki w miejscach publicznych na cele pożytku publicznego. Jest to jeden z rodzajów darowizny. Dary mogą być przekazywane

- w formie gotówki
- naturze tj. np. darów rzeczowych.

Muszą one zostać przeprowadzone w miejscach publicznych, gdzie ludzie się nie znają. O zbiorcach publicznych stanowi ustawa o zbiorcach publicznych, która jest regulacją wypracowaną przy znacznym udziale organizacji pozarządowych i w odpowiedzi na ich realne potrzeby. Od 2014 r. funkcjonuje nowa, wypracowana przez organizacje pozarządowe definicja zbiorów publicznych i jeden ogólnopolski rejestr, zbiorów publicznych. Wszystkie zbiórki są zgłaszane na stronie internetowej specjalnie do tego przeznaczonej.

g. Sprzedaż w ramach działalności odpłatnej lub gospodarczej

Sprzedaż w ramach działalności odpłatnej lub gospodarczej rozumiana jest przez działalność prowadzona przez organizacje pozarządowe w ramach jej działań statutowych mieszczących się w sferze pożytku publicznego, za które pobiera opłaty (wynagrodzenie) od beneficjentów, sprzedaż wytworzonych towarów lub świadczenie usług w zakresie: rehabilitacji społecznej i zawodowej osób niepełnosprawnych lub integracji i reintegracji zawodowej i społecznej osób zagrożonych wykluczeniem społecznym oraz również sprzedaż przedmiotów darowizny.

Przy rozpoczęciu odpłatnej działalności nie jest wymagana żadna formalna rejestracja. W związku z tym organizacje pozarządowe – przy zachowaniu określonych zasad – mogą uzyskiwać pieniądze na finansowanie swojej działalności bez obowiązku zgłaszania działalności gospodarczej bądź odpłatnej do jakiegokolwiek rejestru. Działalność odpłatna to nie to samo co gospodarcza. Działalnością gospodarczą staje się działalność odpłatna pożytku publicznego kiedy wykracza ona poza widełki określone w ustawie o działalności pożytku publicznego. Dzieje się tak wtedy, gdy pobierana przez organizację odpłatność jest wyższa od tej, jaka wynika z kosztów tej działalności oraz jeżeli przeciętne wynagrodzenie osoby fizycznej zatrudnionej przy działalności odpłatnej, za okres ostatniego roku obrotowego.

h. składki członkowskie

Ministerstwo Rodziny
i Polityki Społecznej

Składki członkowskie to nieodłączny element finansowania organizacji pożytku publicznego jakim jest stowarzyszenie. Składki członkowskie to obowiązkowe wpłaty członków stowarzyszenia na rzecz stowarzyszenia. Zbierane są zarówno w stowarzyszeniu rejestrowanym w KRS, jak i w stowarzyszeniu zwykłym rejestrowanym w starostwie. Stowarzyszenie jest formą organizacji pozarządowej, w której strukturze składki członkowskie są na porządku dziennym. Płacenie składek członkowskich jest jednym z najważniejszych obowiązków członków stowarzyszenia, a uchylanie się od tego obowiązku może być powodem wykluczenia z grona członków stowarzyszenia. Składki są obowiązkowe, a informacje o sposobie uzyskiwania składek członkowskich muszą być umieszczone w statucie stowarzyszenia, co reguluje art. 10 ust. 1 pkt 7 ustawy. Jednak istnieją również wyjątki od tej reguły, bowiem z obowiązku uiszczania składek członkowskich z reguły (zwyczajowo) zwalniani są tzw. członkowie honorowi stowarzyszenia tj. osoby zasłużone dla organizacji; informację o tym kto może zostać takim członkiem i jakie są zasady nadawania takiego tytułu określa statut.

i. Spadki

Stowarzyszenia i fundacje z uwagi na posiadanie osobowości prawnej mogą być spadkobiercami. Ponadto nie płacą one podatku od spadków, tak samo jak nie płacą podatku od darowizn. Spadek może przekazać każda osoba, która pragnie, aby jej majątek został pośmiertnie przekazany na rzecz organizacji pozarządowej, czyli pozostawiony na cele społeczne.

j. Sponsoring

Sponsoring to nic innego jak odpłatne przysporzenie majątkowe, wyrażające się w pieniądzech, rzeczach bądź usługach, dokonywane przez określonego przedsiębiorcę (sponsora) na rzecz wybranej osoby fizycznej, organizacji, instytucji lub innej struktury prawnej (sponsorowanego) w celu wykonania przez nią czynności wskazanych w umowie sponsoringu, a zmierzających do utrwalenia lub spotęgowania renomy sponsora, do podwyższenia stopnia jego popularności w odnośnym środowisku społecznym oraz do zwiększenia jego zysków. Sponsoring znacząco różni się od darowizny, ponieważ darowizna jest to świadczenie jednostronne, które polega na przekazaniu przez darczyńcę określonego przedmiotu bądź sumy pieniędzy na organizację, a sponsoring polega na tym, że sponsor zawsze oczekuje czegoś w zamian. Jest to zazwyczaj istotnie określone w umowie.

k. Organizacja loterii fantowej

Organizacja loterii fantowej to jeden ze sposobów pozyskiwania pieniędzy przez organizacje i grupy nieformalne na ważny społeczny cel. Polegają one na tym, iż osoby zainteresowane losują losy, dzięki którym wygrywają nagrody, oczywiście w formie rzeczowej, a dochód ze sprzedaży losów jest przeznaczony na szczytny cel. Loterie fantowe mogą być organizowane w ramach jakiegoś większego przedsięwzięcia np. koncertu lub odrębnie jako właśnie to przedsięwzięcie. Organizacje zauważają, że organizacja loterii w ramach popularnej imprezy znacznie zwiększa skuteczność działania, ponieważ zainteresowanie ludzi loterią zorganizowaną jako samodzielne działanie może być trudne, ponieważ społeczeństwo niestety jest nastawione na zainteresowanie wielkimi wyczynami.

Ministerstwo Rodziny
i Polityki Społecznej
